

EL PAISATGE TRANSFORMAT: IL.LUMINEM EL MÓN

Els primers humans es van adonar que el fregament produeix escalfor. Així, van aconseguir fer foc picant dues pedres o fregant dues branques. El foc els va servir per escalfar-se, cuinar els aliments i protegir-se dels animals.

1. Ordena el text amb la imatge que les acompanya de la més antiga a la més moderna.

Fa uns cent anys es comença a fer servir **l'electricitat** a les cases i les fàbriques.

Fa uns 150 anys es va inventar el **llum de gas**. El gas arribava a cases i carrers.

Els primers humans van aprendre a fer **foc**. De les espurnes en van fer **torxes**.

Durant milers d'anys, els **llums d'oli** van ser la principal forma d'il·luminació.

2. Completa:

L' _____ es reparteix a través de fils conductors i permet tenir _____ i fer _____ la majoria d'aparells que hi ha a casa. Per a fabricar-la, cal construir grans obres que aprofiten la _____ de l'aigua dels _____ i dels llacs o que utilitzen l' _____ que s'obté de la crema de minerals. També es pot obtenir a partir de la llum del _____ i de la força del _____

3. Quan et quedes sense llum a casa teva...Quines coses no podràs fer sense electricitat?

EL PAISATGE TRANSFORMAT: ENS MOVEM PEL MÓN

Els mitjans de transport ens permeten moure'ns ràpidament per tot el món. Però no sempre han existit ni les persones no ens hem traslladat de la mateixa manera. La **roda** i la **vela** van permetre portar persones i mercaderies d'un lloc a un altre. No se sap qui les va inventar, però van canviar el món.

4. Llegeix aquesta activitat i fes clic a la imatge de l'avió per poder veure un vídeo sobre l'evolució dels mitjans de transport.

Els primers humans es desplaçaven **a peu** per caçar i recol·lectar.

L'invent de la **roda** i la **vela** va facilitar el transport de mercaderies.

La **màquina de vapor** va substituir la força animal. Es va aplicar a **vaixells** i **trens**.

L'**automòbil** i l'**avió** han fet més ràpid el trasllat de persones i mercaderies.

5. Busca en aquesta sopa de lletres quinze mitjans de transport diferents:

H	U	O	U	T	A	J	E	A	Q	P	Q	N	L	T	J	M
E	D	N	R	V	A	I	X	E	L	L	L	F	H	N	V	D
K	G	B	P	B	J	D	Y	M	E	T	R	O	D	R	P	Q
B	A	O	N	W	G	U	S	R	X	R	I	P	Q	K	A	V
Y	C	F	Q	I	Y	B	D	S	S	E	A	G	S	B	Q	M
J	R	G	A	D	C	O	T	X	E	T	C	S	V	I	S	U
U	A	V	I	O	N	E	T	A	I	P	T	T	A	C	V	Q
M	E	D	G	R	B	W	B	T	A	O	X	C	V	I	N	W
W	R	O	N	V	R	I	A	G	S	C	S	C	I	C	M	K
X	H	P	E	E	A	L	I	V	K	I	U	Y	O	L	O	R
B	M	O	T	O	C	J	V	E	R	L	B	G	N	E	P	T
H	D	T	C	G	O	F	M	L	G	E	M	J	E	T	E	J
Q	Y	I	R	K	T	L	A	E	X	H	A	J	B	A	G	O
J	N	R	E	K	U	T	R	R	K	N	R	Q	U	J	I	I
H	E	N	U	N	A	T	T	B	L	G	I	T	A	N	F	M
W	R	O	E	O	U	K	G	M	L	P	W	B	N	N	M	A
C	T	N	R	Y	N	S	K	B	N	V	S	X	A	A	K	C